

Bilag 5: Baggrundsnotat om handlemuligheder

Forslag: Forlænge ordningen "Pasning af eget barn"

Ordningen udløber i medio 2011. Ordningen kan forlænges yderligere, som et tidsbegrænset tiltag, således, at udbetalingen af det økonomiske tilskud og ordningen udfases i 2013. En forlængelse af ordningen kan udskyde anlægsbehovet for etablering af pladser.

Pladseffekt (midlertidigt/permanent)

Pr. 1. maj 2010 var der 476 børn tilknyttet ordningen med tilskud til pasning af eget barn.

I de første 5 måneder af 2010 har der månedligt gennemsnitligt været 473 børn i ordningen. Forvaltningen vurderer, at der i 2010 skal regnes med mellem 450-500 helårspladser i ordningen.

Fordelingen i distrikterne var pr. maj 2010 som følger:

Distrikt	Antal børn
Amager	98
Bispebjerg	52
Indre By	41
Nørrebro	76
Valby	35
Vanløse/Brønshøj	64
Vesterbro	71
Østerbro	39
I alt	476

Det fremgår af ovenstående tabel, at fordelingen af børn, der passes i ordningen, er jævn over hele byen.

Erfaringer med forslaget. Fordele og Ulemper

I henhold til Dagtilbudslovens kap. 16 har en kommune mulighed for at tilbyde forældre med børn i alderen 24 uger og indtil barnets skolestart tilskud til pasning af eget barn som et alternativ til en dagtilbudsplads.

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde d. 17. december 2008 blev det politisk vedtaget, at Københavns Kommune skal tilbyde ordningen for børn i alderen ½ år til 3 år med ophør d. 1. marts 2011. Det blev samtidig besluttet, at ordningen skulle evalueres efter 1 år. Evalueringen af ordningen er igangsat og vil være færdig i løbet af juni 2010.

Fra ordningens opstart, d. 1. marts 2009 og frem til 1. juni 2010 har forvaltningen modtaget 1.313 ansøgninger. 169 forældre har fået afslag og i 91 sager er ansøgningen blevet annulleret.

Afslag gives på baggrund af en række betingelser fastsat i Dagtilbudsloven. Afslag i ordningen gives altså ikke på baggrund af forvaltningens skøn om f.eks. egnethed eller pædagogisk formåen.

Grunde til afslag pr. 1. juni 2010:

Afslagsgrund	Antal
Barnets alder	7
Ikke skrevet op til dagtilbud	33
Ikke opholdt sig i Danmark i de sidste 7 ud af 8 år	41
Anden indkomst	39
Udnytter ikke sine arbejdsmuligheder	5
Søgt tidligere end 3 måneder før ønskede tilbud	16
Søgt med tilbagevirkende kraft	2
Flere grund	24
Andet	2

Gennemsnitstilknytningen til ordningen er 132 dage for dem, der har været indmeldt i ordningen indtil d. 31. maj 2010.

Tal pr. 1. juni viser, at der er 809 kvinder, der har modtaget tilskud til pasning af egne børn, og at 121 mænd har modtaget tilskud til pasning af egne børn. Det pædagogiske tilsyn vurderer, at det ind til videre især er studerende og økonomisk ressourcestærke forældre, som benytter sig af ordningen om at passe sit eget barn.

Forslag: 12-14 opnormering

12-14 opnormeringen kan indføres i institutioner, hvor det er fysisk muligt, at have 14 vuggestuebørn pr. gruppe. I integrerede institutioner (bygget efter 1995) er der som hovedregel etableret grupperum på 45 m². Grupperummene er etableret uafhængigt af, om de benyttes af en vuggestuegruppe på 12 børn eller en børnehavegruppe på 22 børn.

Lovkravet om frit gulvareal pr. vuggestuebarn er på 3 m². Dette giver, med størrelsen af grupperummene på ca. 45 m², mulighed for at indskrive 2 børn mere pr. vuggestuegruppe i disse institutioner. Lovkravet til børnehavebørn er 2 m² pr. barn, derfor kan der ikke indskrives mere end 22 børnehavebørn ind i børnehavegrupperne.

Pladseffekt (midlertidigt/permanent)

Der er mulighed for at opnormere med 335 vuggestuepladser i byen som helhed. Dette er ved en tvungen opnormering.

Der er pt. 132 vuggestuepladser og 30 børnehavepladser, som frivilligt er opnormeret i institutioner, hvor en 12-14 opnormering er mulig.

En 12-14 opnormering er anlægsmæssigt billige pladser, men bør være et midlertidigt tiltag, som erstattes af mere permanente pladser, når disse er færdigudbygget. Der er tidligere blevet givet forhøjet driftstilskud til 12-14 pladserne, men grundlæggende kan opnormeringen indføres på lige fod med øvrige merindskrivninger

- til traditionel driftspris.

Der er to hovedbetænkeligheder ved indførelse af 14 børn i vuggestuegrupperne:

1. Pædagogisk betænkeligheder i forhold til støj, uro og sygefravær hos pædagogerne. Det er især den manglende overskuelighed og manglende ro for børnene der giver bekymring.
2. Tilsandingsproblematik. At der ikke kan gives garanti for oprykning til børnehave samme sted.

Hvis tiltaget gøres permanent, så vil der:

1. SKE en permanent skævvridning af institutioner, hvor nogle institutioner har 14 vuggestuebørn i deres grupperum, mens andre institutioner har 12 vuggestuebørn pr. grupperum.
2. Fleksibiliteten i institutionsstrukturen begrænses ved, at institutionerne ikke kan indtage ekstra børn (merindskrivning)

Erfaringer med forslaget. Fordele og ulemper

12-14 opnormeringen blev indført i Københavns Kommune i 2008, hvor Børne- og Ungdomsudvalget besluttede at opnormere de institutioner, som havde fysisk kapacitet til at have 14 børn pr. vuggestuegruppe.

Opnormering var tvungen og tidsbegrænset til d. 31. marts 2010. Institutionerne, som opnormerede til 14 børn, fik et driftstillæg pr. barn på ca. 36.000 kr. og et monteringsbeløb på 10.000 kr. pr. barn.

Forslaget mødte stor modstand fra forældre med børn i de pågældende daginstitutioner, ansatte og faglige organisationer.

Der foreligger en aftale mellem områdets parter "1000-børns aftalen" (22/8-1990) om, at gruppestørrelsen er 12 børn.

Ved sidste tvungne 12-14 opnormering var der en del institutioner, som ikke havde tilstrækkeligt udeareal til en yderligere opnormering af vuggestuegrupperne, ligesom at udvalgte institutioner allerede havde merindskrevet ekstra børn i deres vuggestuegrupper og derfor ikke kunne indskrive yderligere.

Det bemærkes, at der ikke er taget højde for, at udvalgte integrerede institutioner kan blive såkaldt "skæve" ved en opnormering fra 12 til 14 vuggestuebørn. Forslaget betyder derfor, at der i de konkrete tilfælde skal dispenseres for reglen om, at alle vuggestuebørn er garanteret en plads i børnehavedelen i den specifikke integrerede institution.

Forslag: Flere børn i private pasningsordninger (Privat Dagpleje og Privat Børnepasning)

En stigning i antallet af børn, der benytter private ordninger vil medvirke til at forældre kan få passet deres barn og samtidig stå på venteliste til en plads i ønskeinstitutionen.

Det anbefales, at der gøres ekstra reklame for de private ordninger, eventuelt via en kampagne og udvidet indsats på Københavns Kommunes hjemmeside.

Pladseffekt (midlertidigt/permanent)

Der passes p.t. 415 børn i 0-2 års alderen i privat dagpleje, 542 børn i 0-2 års alderen og 131 børn i 3-5 års alderen i Privat Børnepasning. Begge ordninger er "ventelistetilbud", det vil sige, at de kan benyttes mens, at barnet fortsat er aktiv på ventelisten til ønskeinstitutionen.

Privat dagpleje er en ordning, hvor en forælder indgår en kontrakt med dagplejen i Københavns Kommune om at passe sit eget og en anden families barn.

Privat Børnepasning er en pasningsordning, hvor forældre kan få tilskud til at ansætte en børnepasser.

Erfaringer med forslaget. Fordele og ulemper

Begge pasningsordninger, Privat Dagpleje og Privat Børnepasning, indgår som en permanent del af Københavns Kommunes pasningsudbud.

Begge ordninger er forældrestyret, da det er forældrene, som selv skal ønske at oprette de pågældende ordninger. Derfor er det forbundet med usikkerhed at forudse en stigning i de pågældende ordninger. Der er dog erfaringen, at en del forældre er villige til at søge alternative pasningsordninger mens, at de venter på ønskeinstitutionens plads til deres barn.

Begge ordninger er tilknyttet legestuer, men børnene passes ikke i "dagtilbudslignende ordninger" sammen med en børnegruppe.

De private ordninger har stor tilslutning, men der samtidig sårbar, da hovedandelen af de forældre der benytter ordningen hellere ville have et institutionstilbud, hvis det var til rådighed, når de havde behov.

Forslag: Tidlig overgang fra vuggestue til børnehave

Fleksibel oprykning af vuggestuebørn før de nuværende 2 år og 10 måneder. Dette forslag handler om at udnytte kapaciteten

mere fleksibelt og via tidlig oprykning sørge for at udnytte børnehavempladserne så optimalt som muligt. En fleksibel oprykning fjerner ikke behovet for ekstra kapacitet, men kan medvirke til at udskyde anlægsbehovet for ekstra pladser. I spidsbelastningsmånederne for vuggestuepladser (september) er der eksempelvis ekstra kapacitet på børnehavområdet, som kunne benyttes til en mere fleksibel oprykning af vuggestuebørnene.

Pladseffekt (midlertidigt/permanent)

Den konkrete pladseffekt er forbundet med en vis usikkerhed, da en del integrerede institutioner allerede benytter fleksibiliteten i at rykke vuggestuebørnene tidligere i børnehave. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil udarbejde en udredning om pladseffekten af tidlig oprykning fra vuggestue til børnehave og fremsætte den for BUU snarest.

Erfaringer med forslaget. Fordele og ulemper

Tiltaget er udelukkende medvirkende til at sikre fleksibiliteten i oprykningen af børn til øvrige pasningsmoduler. Dette er, i sig selv, ikke tilstrækkeligt pladsskabende i forhold til behovet for vuggestuepladser.

Kommunen skal kunne tilbyde et "alderssvarende tilbud", hvorfor der er grænser for, hvor unge vuggestuebørnene kan være før at de kan rykkes videre til børnehaven.

Forslag: Vandreklasser

Idet behovsprognoserne hviler på grundforudsætningerne om:

- at der udbygges nye spor efter behovet
- at der, før udbygningerne gennemføres, typisk mangler klasselokaler (som må afhjælpes midlertidigt)
- at der efter udbygninger vil være en periode med overskydende lokalekapacitet

Så kan der foretages en konkret vurdering af konsekvensen ved at udskyde de enkelte udbygningsprojekter.

Overordnet bliver konsekvenserne af at udskyde udbygningerne, at der mangler flere lokaler, og det derfor ikke vil være muligt at tilbyde en hjemklasse til alle eleverne i perioden, indtil udbygningerne kan gennemføres på et senere tidspunkt. Derefter kan man igen arbejde ud fra et hjemklasseprincip. For flere projekter gælder, at en udskydelse udover en relativt kort tidshorisont vil betyde, at der ikke vil være det nødvendige antal faglokaler på den enkelte skole.

De anførte konsekvenser af udskydelserne, kunne undgås ved en kortere byggeproces. Således kunne f.eks. afkortning af byggeprocessen med 1 år betyde en udskydning af et hvert projekt tilsvarende med 1 år.

Eventuelle udskydelser af skoleprojekterne vil medføre en tilvækst i antallet af vandreklasser. Endvidere vil skolerne der har disse vandreklasser få et stigende pres på faglokalerne.

Eventuelle udskydelser af skoleprojekterne vil medføre en tilvækst i antallet af vandreklasser. Endvidere vil skolerne der har disse vandreklasser få et stigende pres på faglokalerne. Dette er en logisk følge af, at jo flere klasser der er på skolen og jo færre klasselokaler skolen har til disposition, jo mere undervisning må henlægges til faglokalerne. Udskydes projekterne for længe, har skolen til sidst taget alle lokaler i brug, både hjemklasselokalerne og faglokaler.

Forslag: Nye Skoler og udbygning af små skoler til større skoler på minimum 3 spor

I København er der en klar sammenhæng mellem skolestørrelse og driftsøkonomi. Store skoler er mere driftsøkonomiske end små skoler. Store skoler har endvidere bedre forudsætninger for pædagogisk udvikling i lærerteams, ledelse osv.

Af denne grund blev der gennemført 5 skolesammenlægninger i 2007, og to skolelukninger. Forslagene blev gennemført efter forslaget "fremtidens skoler..."

Fremadrettet foreslås derfor også, at dækning af et behov sker ved udvidelse af små skoler (der hvor dette er muligt), eller ved etablering af helt nye skoler på minimum 3 spor.

Af de 55 skoler er kun få skoler på mindre end 3 spor og kun en enkelt skole på 1 spor.

Forslag: Fritidshjem ind på skolerne

Forvaltningen har i februar 2010 gennemført en scanning af alle skolerne i København for at belyse mulighederne for at flytte fritidshjem ind på skoler, og dermed spare driftsudgifter til små fritidsinstitutioner (husleje osv.).

Scanningen viste, at denne mulighed ikke var til stede.

Det foreslås derfor, at fritidshjem/KKFO etableres som store enheder på skolerne ved udbygninger, eller på nye skoler.

Forslag: Klubbørn

Fravigelse af nuværende niveau for klubgaranti

Borgerrepræsentationen har i 2003 indført klubgaranti som gælder for 10 og 11 årige børn.

Denne garanti har på baggrund af beslutning i Uddannelses- og Ungdomsudvalget været opretholdt således, at de små 10 og 11 årige garantibørn ikke må skubbe de større klubbørn (12 og 13

årige) ud af klubberne.

Grundet pladsmangel har Børne- og Ungdomsudvalget den 30. januar 2008 måttet omstøde denne beslutning. Garantien kan herefter fraviges, således den alene gælder for 10 og 11 årige klubbørn, mens de ældre klubbørn kan udmeldes. På denne måde er der mulighed for at skaffe klubpladser til de små garantibørn, mens de større klubbørn udmeldes, hvorved behovet for udbygning af klubberne fjernes. Konsekvensen her er altså en effektivering af beslutningen om tvangsudmeldelse af de 12 - 13 årige samt en reduktion i tilbuddet om pladser i de nye byområder.